

INVESTICE DOROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zápis z odborné diskuse k prezentaci dvou individuálních projektů národních:

Kompetence I

a

Kompetence II

Den konání: 23.12. 2008

Čas konání: 10:00 – 13:00

Místo konání: Senovážné náměstí 26, Praha 1
zasedací místnost ÚIV, 5. patro, budova C

Přítomni: Petr Byčkovský, Jindřich Fryč, Dagmar Horáčková, Alena Hošpesová, Martin Chvál, Eva Lesáková, Jana Ostrýtová, Eva Řídká, Matěj Seifert, Magdalena Sládková, Marta Vodičková, Helena Žemličková, Eva Žilayová, Jaromír Krejčí, Jan Wagner, Milena Loučková, Hana Žáčková, Pavla Zieleniecová, Marie Almerová, František Barták, Josef Basl, Bohumila Beranová, Soňa Fořtová, Pavla Křížíková, Ivana Landsingerová, Lubomír Martinec, Jana Palečková, Dagmar Pavlíková, Veronika Platkevičová, Petr Soukup, Jana Straková, Eva Šafránková

Program kulatého stolu:

1. Úvod k projednávaným projektům (L. Martinec)
2. Prezentace projektu Kompetence I (L. Martinec, J. Basl, J. Palečková, D. Pavlíková, P. Soukup, E. Šafránková)
3. Prezentace projektu Kompetence II (J. Straková)
4. Diskuse k prezentovaným projektům

V diskusi byly projednávány následující připomínky a dotazy:

J. Krejčí (MŠMT):

- vyjádřil souhlas s oběma prezentovanými záměry
- položil dotaz na možnost prezentování a zveřejnění některých výstupů před rokem 2012 a 2013 za účelem vytěžení dat k částečné analýze výsledků

odpověď P. Zieleniecová:

- ano, budou se vytěžovat data z PISA (2009) a TIMSSu (2007)
- je nutné pracovat na zjištění příčin změn v kompetencích českých žáků – budou se zpracovávat analýzy ve spolupráci s Českou školní inspekcí

P. Byčkovský (PedF UK):

- kladně ocenil, že projekty pokračují
- mrzí ho, že ČR nemá žádnou výzkumnou základnu zaměřenou na metodologické výzkumy – umíme výzkum připravit, zorganizovat, ale nezajímáme se o příčiny změn
- zmínil nutnost využívání nových výzkumně statistických technik, např. lineární strukturní modelování

odpověď P. Zieleniecová:

- následná práce s daty je velice zajímavá a důležitá, je v nich mnoho dalších informací
- kapacita ÚIV však není tak velká, aby se zvládly veškeré analýzy těchto získaných dat (samozřejmě jsou zpracovány některé výstupy např. z PISA 2003 a 2006)
- data z výzkumů jsou volně přístupná (např. pro výzkumné skupiny při pedagogických fakultách, možnost využití pro diplomové, doktorandské a výzkumné práce apod.), data mohou být využita vícenásobně, a to i pro jiné výstupy než připravuje samotné ÚIV

odpověď J. Straková:

- řada odpovědí v datech není, z tohoto důvodu je tedy třeba kombinovat kvantitativní výzkum s kvalitativním. Pro získání informace například o důvodech zhoršení našich studentů v tom či onom předmětu je nutné jít do škol za učiteli a žáky a kontaktovat je osobně.

P. Byčkovský (PedF UK):

- k J. Strakové: poznámka, že je nutné hovořit o podobnosti zvolených výběrů v jednotlivých letech výzkumů – otázkou je, zda se nezměnil poměr mezi vzorky ze ZŠ a gymnázií (např. že by dnes bylo na víceletých gymnáziích více studentů než před pěti lety)
- k P. Zieleniecové: pedagogické fakulty nemají střediska, která by se věnovala metodologii výzkumu, spíše se zabývají např. kvalitativními výzkumy týkající se multikulturní výchovy, kurikula atp.

A. Hošpesová (PF JU):

- k J. Strakové: výzkum PIAAC by bylo třeba doplnit o kvalitativní indikátory (u nás např. žáci 4. tříd ZŠ ještě neumí číst zlomek, v jiných zemích tomu může být jinak); uvedla požadavek, aby kvalitativní indikátory (např. schopnost přečíst a porozumět zadání) byly součástí pilotního šetření
- k P. Zieleniecové: fakulty se analýzou dat nezabývají; zdůraznila důležitost dialogu mezi pedagogickými fakultami a ÚIV

M. Chvál (PedF UK):

- řadu případových studií na ZŠ realizuje například Centrum základního výzkumu, které pracuje jak s údaji kvalitativními, tak s údaji kvantitativními a s daty z externích šetření, která realizuje například CZVV či SCIO.
- ve spolupráci s Masarykovou Universitou se zpracovává případová studie na ZŠ
- pokud se podaří daná data propojit, budou moci posoudit jejich výpovědní hodnotu v publikacích zpracovaných v roce 2009
- výzva ke spolupráci ÚIV s PedF UK

E. Žilayová (nezávislý konzultant):

- ve výzkumu PIAAC jsou sledovány 2 cílové skupiny – zaměstnaní a krátkodobě nezaměstnaní
- vyjádřila pochybnosti o možnosti využití výsledků PIAACu, co se týče srovnatelnosti také z pohledu požadavků zaměstnavatelů na kompetence zaměstnanců a skutečnými kompetencemi zaměstnanců (rozdíl je však nutné hledat také v nejednotnosti zaměstnavatelů - rozdíly mezi malými a velkými firmami)

odpověď **J. Straková:**

- uvítá konzultaci vytvořených dotazníků, co se týče jejich interpretace
- požadavek na doplnění výzkumu o pohled zaměstnavatelů byl již vznesen, je tedy možné, že takové šetření proběhne

odpověď **F. Barták:**

- tímto tématem (zaměstnavatelé a jejich požadavky na pracovní sílu) se zabývají ještě další projekty (např. projekty iniciativy EQUAL), problematika spadá především do kompetence MPSV

E. Řídká (CZVV):

- k J. Strakové: vyjádřila souhlas s tím, že se z dat nedá vytěžit úplně všechno, aplikace zjištění je komplikovaná
- upozornila na problematiku výzkumů u nás v ČR – účast na projektech je založena na dobrovolnosti, není tedy celostátně kontrolována – v jiných zemích se školy testují povinně a pravidelně a jsou jim tak k dispozici ucelená data

J. Wágner (CPRESS):

1. dotaz k termínům 4. aktivity Kompetence I
2. jaká je zpětná vazba – jak se dozvíme, zda nějaká škola výstupy projektů využila; poznamenal, že ÚIV by měl zjišťovat, jakým způsobem se s výstupy pracuje
3. kdy a jak budou publikovány podrobnosti o plánovaných projektech, vyjádřil nespokojenost s dosud poskytnutými materiály

ad 1. odpověď **E. Šafránková:**

- analýzy z projektu TIMSS budou v r. 2009, publikace vyjde v r. 2010
- v roce 2011 se bude analyzovat PISA, publikace vyjde v r. 2012

ad 2. odpověď **J. Basl:**

- každá škola dostává výsledky proběhnutých výzkumů, jak s nimi naloží, záleží na vedení školy, dále není sledováno, jak je s výsledky naloženo

odpověď **J. Palečková:**

- projekty jsou ukončené vytvořením národní zprávy
- co se děje na školách po ukončení výzkumu, to už by bylo nutné zkoumat jiným projektem

J. Wágner:

- dotaz, proč taková šetření nedělá ÚIV

odpověď **P. Zieleniecová:**

- takováto šetření by byla spíše v kompetenci České školní inspekce
- ÚIV vydává metodické publikace, které využívány jsou, není to však systematicky zjišťováno (máme zpětné vazby od těch, kteří se ozývají sami)
- další význam výsledků je pro příjemce jako kraje či MŠMT, kteří s nimi dále pracují

odpověď **J. Palečková:**

- školy po proběhnutí projektů dostanou zprávy a uvolněné úlohy – jak s nimi naloží, by mohlo být předmětem následných projektů, nikoliv těchto připravovaných

ad 3. odpověď **L. Martinec:**

- co se týče zveřejňování informací o předkládaných projektech, ÚIV postupuje dle výzvy o předkládání dokumentů a informací
- podrobné anotace projektů byly včas zveřejněny na webových stránkách MŠMT a ÚIV

odpověď **J. Straková:**

- nabídka podrobných informací o projektu Kompetence II v anglickém jazyce, překlady se připravují
- připravují se webové stránky, které přinesou podrobné informace o projektu Kompetence II

J. Wágner:

- vyjádřil, že nemá dostatek informací, což je dle jeho názoru problém všech kulatých stolů

E. Lesáková (CZVV):

- vyjádřila politování nad tím, že výsledky šetření nejsou využívány ke zlepšování daného stavu, je nutné výsledky také zužitkovat

J. Fryč (MŠMT):

- k J. Wágnerovi: prezentován byl takový stav projektů, v jakém se v současnosti nacházejí
- co se týče podrobných informací o projektech, tak mnohé z aktivit jsou pedagogické veřejnosti již známé, neboť jsou to periodické projekty, jichž se ČR již v minulosti zúčastnila, není proto těžké si informace o nich dohledat
- je nutné postupovat dle Manuálu a Příručky pro žadatele o podporu a proto měly podklady právě tuto formu

M. Seifert (SCIO):

1. navrhl, že jestliže jsou projekty ve fázi přípravy benefitové žádosti, pak by bylo dobré zakomponovat do nich ještě dotazník pro školy, který by se týkal využívání výsledků šetření jednotlivými školami
2. dotaz na náklady: zda náklady vzniklé před podáním žádosti jsou (jako pro všechny ostatní) neuznatelné – otázka z důvodu rozběhu některých projektů ještě před plánovaným schválením žádosti

ad 1. odpověď **P. Zieleniecová:**

- souhlasí s podnětem, bude se o tom jednat

ad 2. odpověď **L. Martinec:**

- samozřejmě platí, že tyto náklady jsou neuznatelné, dosud vydané náklady nebudou tedy do budoucích projektů ESF zahrnuty

M. Chvál:

1. otázka na Kompetenci I – obsahuje řadu dotazníků a pracovních úloh – jak to bude s autorskými právy, zda by se tyto úlohy daly používat přímo ve školách (zda budou veřejné)
2. otázka ke Kompetenci II – problematika požadavku vysoké návratnosti – zda se uvažuje o nějaké odměně pro respondenty

ad 1. odpověď **J. Palečková:** dotazníky jsou volně přístupné (např. na webových stránkách)

ad 2. odpověď **J. Straková:** o odměně se uvažuje, je to také velká položka v nákladech projektu, musí ji schválit mezinárodní centrum, ale požadovanou vysokou návratnost (až 70%) je nutné zajistit

L. Martinec:

Závěr a poděkování za pozornost a příspěvky.

P. Zieleniecová:

Rozloučení a příslib zapracování připomínek a dotazů.

Zapsala: Veronika Platkevičová

Za správnost: Lubomír Martinec

V Praze dne 2.1. 2009